

APROBATIn ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 8.09.2008

Nr.

697

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 697 din 5.09.2008

**Parlamentul României
Camera Deputaților**
INFORMARE

**privind participarea Delegației Parlamentului României
la Sesiunea anuală a Adunării Parlamentare a Organizației pentru
Cooperare și Securitate în Europa
(Astana, Kazahstan, 29 iunie-3 iulie a.c.)**

În perioada 29 iunie-3 iulie a.c., s-au desfășurat la Astana, Republica Kazahstan, lucrările celei de-a XVII-a Sesiuni anuale a Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (**AP OSCE**).

Programul a inclus sesiunile plenare ale Adunării, lucrări ale Biroului, lucrări ale Comisiei Permanente și ale celor trei comisii generale, în cadrul cărora au avut loc alegeri, au fost prezentate diverse rapoarte de activitate și au fost dezbătute și, după caz, amendate și adoptate rapoartele și proiectele de rezoluții elaborate de raportorii comisiilor, precum și proiectele de teme suplimentare (în număr de 19, prezentate tot sub forma unor rezoluții), fiind astfel luate în considerație 145 de amendamente la aceste documente.

În afara programului oficial, au mai fost organizate activități colaterale variate, precum: întâlniri ale grupurilor politice, mese rotunde, dezbateri, prezentări de evenimente.

Au fost prezente 49 de delegații parlamentare din statele membre ale AP OSCE și delegații ale unor parteneri mediteraneeni pentru cooperare ai OSCE, precum și reprezentanți ai structurilor din sfera OSCE, ai unor organizații neguvernamentale, ai mass-media, ai unor organizații internaționale și regionale (Adunarea Uniunii Europene Occidentale, Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice a Mării Negre, Adunarea Interparlamentară a Comunității Statelor Independente, Adunarea Interparlamentară a Comunității Economice Eurasiatice), totalizând circa 500 de participanți, dintre care 227 de parlamentari.

Delegația Parlamentului României a avut următoarea componență:

- din partea Camerei Deputaților: doamna deputată Rodica Nassar (PSD), domnul deputat Vladimir Mircea Fârșirotu (PRM) și domnul deputat Petru Movilă (PD-L);

- din partea Senatului: doamna senatoare Doina Silistru (PSD).

La această reuniune, atribuțiile de conducere ale Delegației au fost delegate doamnei senatoare Doina Silistru, urmare a neparticipării, din motive obiective, a domnului deputat Cristian Rădulescu (PD-L), președintele Delegației.

La lucrări au mai participat domnul Mario Ruse, secretar al Delegației din

partea Camerei Deputaților, și doamna Adriana Pescaru, secretară a Delegației din partea Senatului.

Reuniunea Comisiei Permanente a AP OSCE a fost deschisă, în dimineața zilei de 29 iunie a.c., de către președintele AP OSCE, domnul Göran Lennmarker (Suedia).

Principalele puncte din agendă au fost:

1. Cuvântul de salut adresat participanților de către domnul Kassym-Jomart Tokayev, președintele Senatului Republicii Kazahstan, care și-a exprimat convingerea că sunt întrunite toate elementele pentru ca această Sesiune să-și atingă obiectivele propuse.
2. A fost adoptată în unanimitate agenda reuniunii.
3. Președintele Lennmarker, aflat la final de mandat, a prezentat ultimele activități la care a participat pe linia AP OSCE.
4. Domnul Hans Raidel (Germania) a prezentat, în calitate de trezorier al AP OSCE, un raport privind situația financiară și contribuțiile anuale (precizăm că România a achitat contribuția pentru anul fiscal 2007-2008 integral și în termen și că peste 99 % din contribuțiile totale ale membrilor au fost achitate).

Potrivit raportului, situația financiară continuă să fie excelentă, Secretariatul Internațional al Adunării acționând eficient și în limitele bugetului aprobat la anterioara reuniune de la Kiev, iar auditorii externi au acordat înalte aprecieri managementului financiar al AP OSCE.

Domnul Raidel a expus sintetic principalele elemente care au fundamentat proiectul de buget al Adunării pentru anul fiscal 2008-2009, evidențiind următoarele creșteri:

- la rubrica privind observarea de alegeri: cu 114,67 %;
- la rubrica privind salarii ale personalului: cu 6,18 %;
- la rubrica privind producerea de documente: cu 46,67 %;
- la rubrica privind deplasări ale personalului: cu 14,74 %.

Domnul Tony Lloyd (președintele Delegației din Marea Britanie) a solicitat ca, dat fiind caracterul tehnic al aspectelor financiare, pe viitor să fie distribuită participanților în avans o informare privind acestea.

Proiectul de buget al Adunării pentru anul fiscal 2008-2009 a fost adoptat cu unanimitatea celor prezenți.

5. Domnul Spencer Oliver (SUA), secretarul general al AP OSCE, a mulțumit gazdelor pentru excelentele condiții oferite reuniunii și a prezentat un raport de activitate în care a descris activitățile derulate de la ultima Sesiune anuală (Kiev, Ucraina, 5-9 iulie 2007). Domnul Oliver a atras atenția asupra importanței participării parlamentarilor la misiunile de observare de alegeri, a remarcat utilitatea Buletinului săptămânal al Adunării, editat și transmis fiecărei delegații naționale de către Secretariatul Internațional, a apreciat calitatea muncii depusă de funcționarii Secretariatului și a evidențiat efortul remarcabil al președintelui Lennmarker, care a reușit, pe perioada mandatului său, să fie prezent în aproape toate statele membre OSCE.

6. Următorul punct a constatat în prezentarea principalelor activități ale Adunării, derulate de la "Reuniunea de iarnă 2008" (Viena, 21-22 februarie 2008).

Activitățile de observare de alegeri au deschis acest punct, fiind astfel

menționate cele derulate în trei state: Serbia, Georgia și Republica Macedonia (Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei).

Pe marginea misiunilor de observare a acestor alegeri au adus precizări coordonatorii acestora:

- domnul Roberto Batelli (Slovenia) a felicitat Serbia pentru modul în care a organizat alegerile din luna mai, apreciind și participarea substanțială la vot;

- domnul João Soares (Portugalia) a vorbit despre misiunea din luna mai din Georgia;

- doamna Pia Christmas-Møller (Danemarca) a detaliat cele două misiuni din Republica Macedonia (Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei).

Doamna Tina Schøn (Danemarca), secretar general adjunct al AP OSCE, a anunțat faptul că urmează să aibă loc o misiune de observare a alegerilor parlamentare din Belarus (28 septembrie 2008) și o altă misiune pentru observarea alegerilor generale din SUA (4 noiembrie 2008), ocazie cu care domnul Alcee Hastings, în calitate de președinte al Delegației SUA, a anunțat că, după "Reuniunea de toamnă 2008" de la Toronto, participanții la aceasta vor avea oportunitatea să continue cu un seminar (care va avea loc la Washington D.C.) destinat pregătirii misiunii privind alegerile din 4 noiembrie a.c.

Tot domnul Alcee Hastings (SUA) a adus precizări privind întâlnirea care a avut loc între reprezentanți ai AP OSCE și ai Adunării Interparlamentare a Comunității Statelor Independente (**AIP CSI**) la data de 26 mai 2008, la sediul AIP CSI din St. Petersburg, răspunzând astfel unei întrebări adresate de domnul Josselin de Rohan (Franța). Întâlnirea a fost perfectată cu ocazia participării președintelui Lennmarker la reuniunea AIP CIS de la St. Petersburg, din 3 aprilie a.c., și a fost precedată de o discuție la nivel de experți care a avut loc la sediul AP OSCE din Copenhaga, la 28 aprilie a.c. Au fost dezbătute standardele și procedurile de monitorizare a alegerilor și transparența în procesul de monitorizare. Pe tot parcursul procesului care a precedat și urmat întâlnirea președinte-în-exercițiu al OSCE (**PiE OSCE**) a fost informat operativ. Echipa nominalizată de președintele AP OSCE pentru a participa la această întâlnire a fost formată din: domnul Alcee Hastings – coordonator al echipei (președinte emeritus al AP OSCE), doamna Pia Christmas-Møller (Danemarca, vicepreședinte al AP OSCE), domnul João Soares (Portugalia, vicepreședinte al AP OSCE) și domnul Alexander Kozlovskiy (președintele Delegației din Federația Rusă). La întâlnire a participat, în calitate de Reprezentant special pe probleme privind alegerile al PiE OSCE, și domnul Kimmo Kiljunen (Finlanda, vicepreședinte al AP OSCE).

Domnul Spencer Oliver a menționat că din partea AP OSCE nu a existat intenția de a se realiza o înțelegere pe tema observării de alegeri, AIP CIS fiind un partener nou, neimplicat anterior în formatul mai amplu în care s-au convenit standarde și proceduri pe această temă, format din care mai fac parte Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Parlamentul European, Adunarea Parlamentară a NATO și Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (**ODIHR**). În opinia sa AP OSCE a probat o deschidere constantă în raporturile sale cu ODIHR, în schimb ODIHR nu a răspuns cu aceeași deschidere.

Domnul Alcee Hastings a precizat că, la acest moment, nu există ca rezultat al acestei întâlniri, un proces în derulare, părțile având un schimb de experiență

din care și-au extras aspectele pe care le-au apreciat ca fiind utile.

Tot la acest punct au fost prezentate rapoarte de activitate ale unora dintre reprezentanții speciali, astfel:

- doamna Uta Zapf (Germania), președinta Grupului ad-hoc de lucru privind Belarus, a afirmat că pe acest domeniu nu se înregistrează progrese și a acuzat autoritățile din Belarus pentru faptul că un preconizat seminar privind dezvoltările democratice din Belarus nu a mai avut loc;
- domnul Alcee Hastings, în calitate de Reprezentant special pentru probleme mediteraneene, a punctat activitățile pe care le-a desfășurat: participări la activități, vizite și demersuri efectuate pe probleme care privesc zona mediteraneană, în special privind refugiații din regiune;
- domnul Petur Blöndal (Islanda), Reprezentantul special privind bugetul OSCE, a prezentat un raport în care:
 - a detaliat mandatul primit în septembrie 2006;
 - a exprimat îngrijorarea privind probabilitatea ca bugetul OSCE să nu fie majorat, ceea ce în contextul actualei inflații va conduce la reducerea resurselor OSCE;
 - a pledat pentru beneficiile (pentru OSCE și pentru misiunile sale) unei viziuni și politici bugetare pe termen lung;
 - a menționat dificultățile întâmpinate în adoptarea la timp a bugetului OSCE;
 - a prezentat generic noua scală de contribuții pentru statele membre OSCE, decisă la data de 15 mai a.c.;
 - a punctat activitățile în care urmează a fi implicat în a doua parte a anului 2008, între care: discuții cu auditorii generali privind, cu precădere, necesitatea ca aceștia să viziteze toate misiunile OSCE până la finalul lunii martie 2009; participarea la prezentarea propunerii de buget unificat al OSCE pentru anul 2009 – Viena, 14-16 octombrie a.c.; vizitarea sediului ODIHR din Varșovia.
- domnul Roberto Batelli (Slovenia), Reprezentantul special pentru Europa de Sud-Est, a menționat în deschiderea raportului său că, la data de 27 februarie a.c., a reprezentat Adunarea la ultima reuniune a Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est.

Cu referire la planurile expuse la reuniunea de la Viena a Adunării, vorbitorul a apreciat că dezvoltările survenite din Declarația de independență a Kosovo din februarie 2008 au blocat posibilitatea ca acestea să poată fi puse în practică, context în care a lansat tuturor șefilor de delegații ai AP OSCE o ofertă de consultare pe marginea acțiunilor ce ar putea fi întreprinse în zonă dar, datorită pozițiilor foarte diverse exprimate pe acest subiect sensibil la Viena și după consultarea șefilor misiunilor OSCE din Kosovo și Serbia și a Ambasadorului Serbiei la Viena, a reieșit că **nu există șanse ca, pe termen scurt sau mediu, să aibă loc o acțiune parlamentară de mediere, având în vedere riscul apariției de acuze privind recunoașterea indirectă a independenței Kosovo, inclusiv de agravare a dificultăților**

existente între statele membre nu doar cu privire la Kosovo, subliniind că poziția oficială a OSCE trebuie să rămână una neutră. Prin urmare, eforturile sale s-au concentrat pe pregătirea vizitei delegației prezidențiale a AP OSCE în Serbia (6-8 aprilie a.c.), care a inclus întâlniri cu reprezentanți ai autorităților sârbe și cu mediul neguvernamental (ONG-uri). În decursul discuțiilor astfel purtate, domnul Batelli a remarcat faptul că **nici un interlocutor nu a acceptat decizia Kosovo și nici recunoașterea ulterioară a acesteia de către unele state occidentale.**

Domnul Batelli a mai menționat participarea sa la reuniunea regională a șefilor de misiuni ai OSCE (Vršac, Serbia, 20-22 aprilie a.c.), în care au fost abordate consecințele Declarației de independență a Kosovo din februarie 2008, și a punctat participările sale la misiunile de observare a alegerilor din Serbia (în calitate de coordonator special al misiunii pentru observatorii de scurtă durată) și din Republica Macedonia (Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei), precum și la reuniunea "Privind dincolo de tranziție" organizată la Tirana, Albania, în perioada 3-5 iunie a.c., de secțiunea Est-Europeană a Rețelei Parlamentare a Băncii Mondiale.

Cu referire la activitățile viitoare, domnul Batelli a menționat ca probabilă organizarea unei vizite în teren la Misiunea OSCE din Bosnia și Herțegovina, pe problema traficului de ființe umane (în a treia săptămână a lunii octombrie 2008).

➤ doamna Hilda Solis (SUA), Reprezentant special pe probleme de migrație, a prezentat un scurt raport de activitate.

7. Următorul punct a inclus:

- ratificarea componenței celor trei comisii generale ale Adunării (pe baza notificărilor primite de la delegațiile naționale);
- prezentarea celor 19 proiecte de teme suplimentare supuse dezbaterii, votul pentru includerea acestora în agenda Adunării și stabilirea modului de repartizare a acestora pentru dezbateri și adoptare între cele trei comisii generale sau plen, după caz.

Domnul Alexander Kozlovskiy (președintele Delegației din Federația Rusă) a propus, încă din această fază, eliminarea din dezbateri a două dintre proiectele de teme suplimentare, astfel:

a) proiectul privind mediul de securitate în Georgia, motivând că proiectul este "total incorect" și că Delegația Federației Ruse nu a fost consultată la elaborarea sa;

b) proiectul privind Marea Foamete (Holodomor) din 1932-1933, din Ucraina, motivând că proiectul trebuie mult îmbunătățit și că fenomenul nu a afectat doar ucrainenii, ci și alte etnii. Această a doua solicitare a fost susținută și de domnul Kassym-Jomart Tokayev (Kazahstan).

Ambele propuneri au căzut la vot.

8. La următorul punct au fost detaliate următoarele activități ale AP OSCE:

- Reuniunea de toamnă 2008 (18-21 septembrie a.c., Toronto, Canada), ocazie cu care domnul Consiglio Di Nino (Președintele Delegației Canadei) a invitat participanții să ia parte, la data de 1 iulie a.c., la o prezentare a reuniunii;

- "Reuniunea de iarnă 2009" (Viena, 19-20 februarie 2009);
- Sesiunea anuală din anul 2009 (Vilnius, 29 iunie-3 iulie 2009);
- domnul Ivor Callely (președintele Delegației din Irlanda) a lansat invitația organizării lucrărilor celei de-a șasea Conferințe economice a AP OSCE la Dublin, în luna mai 2009;
- domnul Petros Efthymiou (Grecia) a lansat propunerea ca pentru anul 2009 "Reuniunea de toamnă 2009" să aibă loc în Grecia, la Atena (când Grecia va deține și Președinția OSCE).

9. La punctul "Diverse" a fost adoptată decizia ca domnul Stephane Demilly (Franța) să îl înlocuiască – ca raportor al Comisiei pentru probleme economice știință, tehnologie și mediu - pe domnul Roland Blum (Franța) care, din motive medicale, nu a putut participa la lucrările Sesiunii.

Lucrările Sesiunii inaugurale au fost deschise, în după-amiaza zilei de 29 iunie a.c., de către președintele AP OSCE, domnul Göran Lennmarker.

A fost adoptată agenda Sesiunii.

Redăm mai jos principalele idei desprinse din cuvântul președintelui Adunării:

- organizarea acestei sesiuni în Kazahstan reprezintă o excelentă oportunitate de a focaliza atenția Adunării pe problematica regională central-asiatică;
- Kazahstanul va deține în anul 2010 Președinția OSCE, poziție pentru care a beneficiat constant de susținere din partea AP OSCE;
- menționând recenta vizită pe care a efectuat-o în Afganistan, a apreciat că este vital ca Adunarea să-și mărească implicarea în demersul de a ajuta acest stat în lupta contra amenințărilor la democrație;
- a mulțumit sutelor de parlamentari care au participat la cele 9 misiuni de observare de alegeri derulate în ultimul an, subliniind că din decembrie 1993 au avut loc 93 de astfel de misiuni, cu participarea AP OSCE și cu implicarea a peste 2700 de parlamentari și a amintit necesitatea ca ODIHR și AP OSCE să coopereze în baza prevederilor Acordului de la Copenhaga din 1997;
- amintind deviza acestei Sesiuni ("Transparență în OSCE"), a evidențiat necesitatea reformării OSCE și a apreciat că supravegherea parlamentară asupra executivului este vitală pentru combaterea corupției;
- a evidențiat că este important ca Adunarea să asigure asistență pentru OSCE în rezolvarea conflictelor actuale, în prevenirea apariției de noi conflicte, în creșterea respectului pentru drepturile omului, în lupta împotriva traficului de ființe umane și în intensificarea observării de alegeri în spațiul OSCE;
- a amintit noile provocări care apar în regiunea OSCE care necesită identificarea de soluții pentru a le face față: încălzirea globală - care nu mai este doar un scenariu abstract - și reducerea dependenței de combustibilii fosili care devine pe zi ce trece o necesitate, context în care se impun soluțiile globale pentru o economie globală, în timp ce

economiile închise probează că nu constituie răspunsuri adecvate la acest fenomen;

- a apreciat ca esențială ratificarea Tratatului privind Forțele Armate Convenționale din Europa (**TCFE**);
- a opinat că dimensiunea transatlantică și cea central-asiatică fac OSCE-ul unic și indispensabil, iar întărirea legăturilor transatlantice reprezintă un obiectiv de bază pentru conceptul actual de securitate;
- a estimat că OSCE este bine poziționat pentru a conduce eforturile de strângere a relațiilor dintre Asia Centrală și alte regiuni și **trebuie continuată identificarea de soluții pașnice la conflictele nerezolvate din Nagorno-Karabakh, Abhazia, Oseția de Sud și Transnistria**. Când încercăm să rezolvăm un conflict trebuie să ne uităm și la viitor, nu doar la trecut;
- și-a reafirmat opinia că Palestina trebuie să devină un stat partener al OSCE;
- a mulțumit pentru încrederea acordată - în îndeplinirea mandatului de președinte - de membrii Adunării, de Biroul Adunării, de Secretariatul Internațional al Adunării, precum și de Parlamentul și Guvernul Suediei și, la finalul alocuțiunii, a urat succes următorului președinte.

A urmat discursul domnului Nursultan Nazarbayev, președintele Republicii Kazahstan, din care am reținut următoarele idei:

- este o mare onoare pentru țara sa să găzduiască Sesiunea anuală a AP OSCE;
- succesele economice și reformele politice din Kazahstan constituie o bună premiză pentru strângerea cooperării din cadrul OSCE;
- Adunarea este importantă pentru parlamentele naționale ale statelor implicate în construcția democratică;
- instabila și complexa situație internațională fundamentează necesitatea unui răspuns global la crizele economice și financiare;
- **sistemul global de securitate bazat pe regimul de neproliferare este aproape paralizat, iar Tratatul de Neproliferare Nucleară este asimetric;**
- **este oportun un sistem financiar multipolar;**
- **schimbările geopolitice fac ca din punct de vedere al securității conceptele de pan-European sau pan-Asiatic să nu mai existe**, instabilitatea într-un stat reprezentând o amenințare pentru întreaga Eurasie. În contextul în care securitatea reprezintă substanța de bază a OSCE, trebuie găsit un răspuns la noile provocări de securitate;
- Kazahstanului reprezintă un model de stat care a contribuit la întărirea securității regionale și chiar globale, Kazahstanul decizând voluntar închiderea poligonului nuclear de la Semipalatinsk, și este un exportator major de energie (hidrocarburi în special) și alimente (cereale îndeosebi), domenii în care are un potențial imens de valorificat;

- **Kazahstanul este deschis pentru a coopera în baza formulei resurse-tehnologii-investiții**, Banca Mondială incluzând Kazahstanul pe lista celor mai atractive țări pentru investiții;
- Kazahstanul dorește o diversificare economică, iar poziția geografică specifică îi fundamentează strategia de dezvoltare. Kazahstanul este o țară întinsă, cu un număr relativ mic de locuitori, care dorește să devină modernă, democratică și înfloritoare;
- prezervarea și extinderea independenței constituie obiectivul principal în acțiunea acestei țări, iar pentru dezvoltare este nevoie de stabilitate internă și de îmbunătățirea standardul de viață al cetățenilor săi;
- în Kazahstan există peste 130 de naționalități, având 46 de religii: un model intercultural care potrivit vorbitorului, este unic și de succes;
- în perspectiva Președinției OSCE din 2010, Kazahstanul își propune să transforme OSCE-ul într-o organizație viguroasă, capabilă să facă față actualelor provocări, iar Președinția Kazahstanului este privită ca o oportunitate pentru dialog intercultural și pentru a elimina liniile de diviziune din Europa și nu numai, pentru o căutare de factori care pot uni statele din zona Euro-Atlantică și Eurasiatică, aspect pentru care OSCE este responsabil;
- **Europa și Asia formează o entitate continentală și, urmând exemplul Uniunii Europene, trebuie adus în discuție conceptul de Uniune Eurasiatică;**
- urmare a deciziei privind preluarea Președinției OSCE în anul 2010, Kazahstanul a elaborat un program special numit "Calea spre Europa" care reflectă interesul său pentru o mai mare cooperare cu statele europene în domenii precum: energie, transport, transfer tehnologic, educație, cooperare umanitară;
- au fost prezentate Consituția Kazahstanului și elementele care decurg din aceasta în plan politic;
- adaptarea OSCE la actualul context internațional și potențarea avantajelor acestuia rămân probleme cheie și Adunarea Parlamentară poate contribui major în acest sens;
- Kazahstanul privește cooperarea interparlamentară ca un instrument important pentru extinderea dialogului între statele membre ale organizației și este încrezător că la Astana se vor reuși contribuții utile în această direcție.

Lucrările au continuat cu alocuțiunea domnului Kassym-Jomart Tokayev, președintele Senatului Republicii Kazahstan, care a evidențiat principalele activități internaționale în care Kazahstanul este implicat, reliefând interesul țării sale pentru favorizarea legăturilor dintre Est și Vest, inclusiv printr-un OSCE puternic și, în calitate de președinte al Delegației Kazahstanului la AP OSCE, a subliniat atașamentul țării sale la principiile Adunării Parlamentare.

Următorul vorbitor, domnul Aslan Mussim, președintele Mazhilis (camera inferioară a Parlamentului din Kazahstan), a reliefat în alocuțiunea sa deosebitul interes al Parlamentului din Kazahstan pentru formele de cooperare interparlamentară.

Domnul Marc Perrin de Brichambaut (Franța), secretarul general al OSCE, s-a adresat apoi participanților subliniind actualitatea rolului OSCE ca forum pentru angajare politică și ca util cadru pentru a răspunde provocărilor actuale în modalități practice, ceea ce, într-un context dificil, face ca responsabilitatea statelor membre privind potențarea OSCE să fie vitală. Vorbitorul a apreciat ca Adunarea Parlamentară este responsabilă pentru a face presiuni în raport cu guvernele, reamintindu-le acestora angajamentele și orientându-le în direcția necesară.

Cu referire la dezvoltările pozitive din OSCE, domnul de Brichambaut a menționat următoarele:

- la 7 martie a.c. s-a reușit un acord asupra bugetului pe anul 2008;
- PiE OSCE insistă asupra oportunității constituirii și funcționalității unui cvintet informal (format din cinci președinții succesive ale OSCE). O primă reuniune ministerială în acest nou format a avut loc acum o lună, la Helsinki, și a demonstrat utilitatea sa în planificarea multi-anuală în cadrul OSCE, în diverse domenii (angajarea OSCE în Afganistan, managementul securității frontierelor, combaterea terorismului, eforturi de a gestiona problematica armelor ușoare și a depozitelor de muniții convenționale, toleranță și nondiscriminare, problema de gen, provocări economice și de mediu, combaterea traficului de ființe umane, strângerea dialogului cu partenerii OSCE pentru cooperare);
- acțiuni orientate au fost întreprinse de OSCE pentru reducerea tensiunilor din Caucazul de Sud, fiind vizate cu precădere zonele din jurul Georgiei;
- angajarea OSCE în Afganistan, pe baza deciziei de la Madrid prin care se recunoaște importanța securității și stabilității Afganistanului pentru regiunea OSCE.

Cu referire la **provocările care stau în fața OSCE**, vorbitorul a menționat:

- **necesitatea promovării de stabilitate în Europa de Sud-Est**, obiectiv care reclamă coordonarea cu o serie de alte organizații regionale și internaționale. Aici, Kosovo reprezintă punctul central pe agenda OSCE. Acționând ca un pilon integral al efortului ONU, OSCE are în Kosovo cea mai mare misiune de teren civilă din regiune, incluzând o prezență care acoperă toate municipalitățile din Kosovo și care ajută la construirea de instituții locale puternice, ancorate la valorile OSCE. Este vital ca OSCE să continue să sprijine eforturile de construire în Kosovo a unei societăți structurate, multi-etnice, tolerante și angajate să respecte drepturile omului;
- **conflictele nerezolvate din Republica Moldova, Georgia și Nagorno-Karabakh;**
- **impasul în negocierile pentru TCFE;**

În vederea realizării viziunii convenite prin Carta de la Paris din 1990,

vorbitorul a afirmat că statele participante trebuie să demonstreze un angajament ferm la valorile comune care guvernează OSCE.

A fost evocat rolul unic al OSCE de forum de dezbatere pe probleme politico-militare, precum și pe alte dimensiuni, rol care rămâne valabil și în 2008. Între altele, domnul de Brichambaut a amintit și sprijinul esențial acordat de OSCE statelor și societăților aflate în tranziție politică, în baza unei abordări consensuale și comprehensive, sprijin materializat prin instrumente multiple, structurate pe niveluri diverse.

Secretarul general a subliniat faptul că **OSCE este un instrument politic delicat, tensiunile din afara și din interiorul său putând conduce la fragmentarea organizației, posibilitate care nu trebuie să o tratăm ca fiind doar ipotetică.** În acest context, responsabilitatea statelor participante este mare, iar conlucrarea între structurile OSCE este vitală, fiind aici evidențiat rolul cheie al Adunării Parlamentare.

La final, domnul de Brichambaut a vorbit despre semnificația Președinției OSCE pe care Kazahstanul o va deține în 2010.

Participanții au adresat domnului de Brichambaut o serie de întrebări care s-au concentrat pe următoarele teme: modalitățile practice de implicare a OSCE în Afganistan; ameliorarea colaborării dintre AP OSCE și ODIHR; problematica energetică din spațiul OSCE; perspectivele TCFE.

Următorul punct din agenda acestei Sesiuni inaugurale l-a constituit intervenția doamnei Tone Tingsgård (Suedia), Reprezentant special al președintelui AP OSCE pe problema egalității de gen, care a prezentat un raport, ocazie cu care vorbitoarea a menționat, între altele, faptul că, la nivel mondial, media reprezentării femeilor în parlamentele naționale este de 17,7 %, iar în cele din spațiul OSCE - de circa 20 %. Vorbitoarea a semnalat faptul că 21 de delegații naționale la AP OSCE nu au femei în componență și a readus în discuție propunerea de amendare a Regulamentului AP OSCE - cu ocazia următoarei reuniuni a Comisiei Permanente - în sensul stipulării obligativității prezenței femeilor în toate delegațiile naționale. A urmat o dezbatere pe marginea acestei propuneri și a raportului.

Ultima prezentare din această secțiune a aparținut Ambasadorului Knut Vollebaek, Înaltul Comisar al OSCE pentru Minorități Naționale (HCNM).

Prezentăm sintetic principalele idei exprimate, astfel:

- vechea și esențiala premiză potrivit căreia într-un stat diversele sale comunități etnice coabitează în armonie, este pusă azi, din păcate, sub semnul îndoielii, **argumentele oponentilor acestei premise alimentând retorica periculoasă a asimilării sau a separării;**
- cel mai bun liant social îl reprezintă educația (politicile restrictive - cu precădere cele care privesc utilizarea limbii materne - îndreptate împotriva minorităților fiind foarte nocive);
- practica acordării de poziții de reprezentare minorităților la nivelul instituțiilor (parlament, guvern) este benefică, dar insuficient răspândită;
- ODIHR și HCNM sunt pe punctul de a lansa o versiune actualizată a Liniilor directe de la Varșovia pe problema asistării participării

minorităților naționale la procesele electorale;

- **a lansat un apel către parlamentarii Adunării pentru a fi prezenți și activi în lupta contra tentativelor de separare sau de asimilare forțată a minorităților în statele OSCE**, integrarea acestora prin respectul diversității și prevenirea conflictelor etnice fiind deopotrivă importante.

Precizăm că tot în această sesiune a fost dezbătută și adoptată Rezoluția privind transparența și promovarea reformării OSCE: întărirea participării parlamentare în organizație.

În cadrul **Sesiunii plenare din data de 2 iulie a.c.**, a vorbit participanților domnul Alexander Stubb (Finlanda), PiE OSCE. Redăm mai jos principalele idei rezultate din cuvântarea domnului Stubb:

- cele trei obiective principale care caracterizează, în opinia sa, misiunea OSCE sunt: rezolvarea conflictelor, sprijinirea proceselor de tranziție, susținerea securității cooperative în regiunea Euro-Atlantică;
- conflictele nerezolvate din spațiul OSCE devin obstacole serioase pentru securitate, democratizare și dezvoltare economică, în vecinătățile acestora. Comunitatea internațională, în special OSCE, trebuie să investească mai mult pentru reglementarea acestor conflicte;
- **există unele progrese în conflictul Tansnistrean, dar nu și în Caucazul de Sud, unde este nevoie de calm și reținere;**
- angajamentul statelor participante la OSCE pentru respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale include și garanția construirii de sisteme politice pe principii democratice;
- stabilitatea, prosperitatea și democrația din Asia Centrală sunt vitale pentru tot spațiul OSCE, în particular efortul de susținere pentru Afganistan fiind crucial, PiE OSCE angajându-se să exercite o presiune constantă pentru un OSCE activ în Afganistan;
- cu privire la securitatea cooperativă, este relevant faptul că, în 2010, la 35 de ani de la fondarea OSCE, președinția organizației va fi exercitată pentru prima oară de o țară care nu exista în 1975;
- în contextul ideii recent lansate de președintele Federației Ruse, domnul Medvedev, privind un nou tratat de securitate pentru zona Euro-Atlantică, apreciază că orice idee prospectivă pentru securitatea cooperativă merită explorată și încurajează dialogul privind securitatea europeană, între toate părțile interesate;
- cu referire la formatul cvintet recent lansat (care include cele cinci președinții succesive ale OSCE: Spania, Finlanda, Grecia, Kazahstan și Lituania), apreciază valoarea adusă pentru continuitate în acțiunea OSCE;
- apreciază rolul Adunării Parlamentare, cu precădere privind stimularea acțiunii guvernamentale, subliniază excelenta colaborare cu președintele Lennmarker și se pronunță pentru colaborare între ODIHR și AP OSCE pe linia misiunilor de observare de alegeri.

A urmat o secțiune în care participanții au adresat domnului Stubb întrebări. Din răspunsurile PiE OSCE, am reținut optimismul privind perspectivele Misiunii OSCE din Kosovo, unde însă soluțiile sunt pe termen lung, precum și angajamentul că se va implica personal în dialogul cu noul director al ODIHR și cu noul președinte al Adunării pentru a îmbunătăți relația dintre ODIHR și AP OSCE.

Din activitatea comisiilor generale am consemnat următoarele:

- fiecare dintre aceste comisii a luat în dezbateri și adoptat rapoartele înaintate de proprii raportori;
- au fost dezbătute și adoptate proiectele de rezoluții și un număr de 18 proiecte de teme suplimentare, repartizate de către Comisia Permanentă (detaliat la punctul privind Declarația finală adoptată de Adunare);
- în cadrul lucrărilor Comisiei pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare, din 30 iunie a.c., domnul Bruce George (Marea Britanie), fost președinte al AP OSCE, a afirmat că, după 1989, Rusia a semnat aproape orice document internațional, fără însă a dubla aceasta cu o evoluție către o democrație, ci către o autocrație, și de aici apar rezervele și ezităările Rusiei de a-și pune în practică angajamentele asumate. Domnia sa a catalogat ca o greșală întâlnirea care a avut loc între reprezentanți ai AP OSCE și ai AIP CSI la data de 26 mai 2008, la St. Petersburg, deoarece reprezintă un gest total inamic pentru relația AP OSCE cu ODIHR. În replică, domnul Alcee Hastings, coordonator al echipei de negociere din partea AP OSCE (președinte emeritus al AP OSCE), a acuzat ca neobiectivă poziția domnului Bruce George cu privire la întâlnirea AP OSCE - AIP CSI, deoarece acuzele aduse au la bază mai mult decât o lipsă de informare, ocazie cu care domnul Hastings a reiterat prezentarea întâlnirii (anterior descrisă în secțiunea privind lucrările Comisiei Permanente din 29 iunie a.c.);
- în dezbaterile Comisiei pentru probleme politice și de securitate pe proiectul de temă suplimentară privind mediul de securitate în Georgia, domnul Andrew MacKinlay (Marea Britanie) a opinat că **și Georgia ar trebui să acționeze pentru a detensiona situația în regiune și să aibă o atitudine mai moderată, semnalând, în context, riscurile legate de un posibil conflict NATO – Federația Rusă**, deoarece Georgia este în proces de accesare în NATO;
- prezentarea raportului doamnei Anne-Marie Lizzin (Belgia), Reprezentant special pentru problema Guantanamo, în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare;
- au avut loc alegeri pentru birourile acestor comisii, fiind consemnate următoarele rezultate:

În cadrul Comisiei pentru probleme politice și de securitate:

- domnul Jean - Charles Gardetto (Monaco) – președinte;
- domnul Consiglio Di Nino (Canada) – vicepreședinte;

- domnul Riccardo Migliori (Italia) – raportor.

În cadrul Comisiei pentru probleme economice știință, tehnologie și mediu:

- domnul Petros Efthymiou (Grecia) – președinte;
- domnul Roland Blum (Franța) – vicepreședinte;
- domnul Ivor Callely (Irlanda) – raportor.

În cadrul Comisiei pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare:

- doamna Hilda Solis (SUA) – președinte;
- doamna Walburga Habsburg - Douglas (Suedia) – vicepreședinte;
- doamna Natalia Karpovich (Federația Rusă) – raportor.

În lucrările plenului Adunării au mai fost prezentate, dezbătute și, după caz, adoptate diverse rapoarte de activitate ale unor structuri permanente, precum și unele activități specifice. Prezintă succint și alte puncte relevante care au figurat în agenda plenului Adunării, astfel:

- prezentarea raportului secretarului general al AP OSCE, domnul Spencer Oliver (unde au fost reluate aspectele prezentate la reuniunea Comisiei Permanente, pct. 5);
- a fost distribuit Raportul privind problematica traficului de ființe umane elaborat de domnul Christopher Smith, SUA, Reprezentantul special pe această problemă (domnul Smith nu a putut participa la reuniunea de la Astana);
- prezentarea rapoartelor celor trei comisii generale;
- alegeri, punct la care, în conformitate cu Regulamentul AP OSCE, pentru funcțiile vacante din cadrul Biroului AP OSCE au fost aleși sau realeși, după caz, următorii:

- **domnul João Soares (Portugalia) – președinte** (nu au existat contracandidați);
- doamna Pia Christmas-Møller (Danemarca) - vicepreședinte;
- domnul Kassym-Jomart Tokayev (Kazahstan) - vicepreședinte;
- domnul Oleh Bilorus (Ucraina) - vicepreședinte;
- domnul Wolfgang Grossruck (Austria) - vicepreședinte.

În cuvântarea sa noul președinte ales, domnul João Soares, a afirmat că, în raport cu vitorul OSCE, Adunarea are un rol esențial în promovarea dialogului cuprinzător între statele participante și că, în calitate de președinte al Adunării, va fi loial spiritului de la Helsinki, principiile cooperării și dialogului urmând a constitui baza activității sale.

- dezbateri, din care am mai reținut:
 - poziția critică a domnului Alexander Kozlovskiy (președintele Delegației din Federația Rusă) care a acuzat lipsa de transparență din OSCE, utilizând exprimarea "totul se întâmplă în spatele ușilor închise", și a transmis dezamăgirea delegației sale referitoare la adoptarea în comisiile generale a unor rezoluții "inacceptabile" (cele privind Georgia și Holodomorul);

- răspunsul Delegației din Belarus care au acuzat-o pe doamna Uta Zapf (Germania), președinta Grupului ad-hoc de lucru privind Belarus, pentru afirmațiile nefondate - în opinia celor din Belarus - exprimate în Comisia Permanentă, potrivit cărora autoritățile din Belarus ar fi vinovate pentru anularea preconizatului seminar privind dezvoltările democratice din Belarus.
- votul final al Declarației de la Astana (precizăm că la momentul supunerii la vot a proiectului de Declarație finală au existat solicitări de amendare, parțială sau totală (toate respinse cu o largă majoritate) a conținutului următoarelor proiecte de teme suplimentare rezultate din cele trei comisii generale: proiectul de temă suplimentară privind mediul de securitate în Georgia; proiectul de temă suplimentară privind Afganistanul; proiectul de temă suplimentară privind combaterea antisemitismului, în special a manifestărilor sale în media și în mediul academic; proiectul de temă suplimentară privind Marea Foamete (Holodomor) din 1932-1933, din Ucraina.

Adunarea a adoptat o comprehensivă Declarație finală care cuprinde 79 de puncte, la care se adaugă un număr de 19 teme suplimentare (sub forma unor rezoluții) care acoperă o foarte largă problematică, astfel:

1. Rezoluția privind transparența și promovarea reformării OSCE: întărirea participării parlamentare în organizație (dezbătută și adoptată în plen);
2. Rezoluția privind interzicerea armelor cu sub-muniție / fragmentație în statele participante la OSCE (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme politice și de securitate);
3. Rezoluția privind securitatea cibernetică și criminalitatea cibernetică (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme politice și de securitate);
4. Rezoluția privind mediul de securitate în Georgia (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme politice și de securitate);
5. Rezoluția privind Afganistanul (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme politice și de securitate);
6. Rezoluția privind un comerț liber în bazinul mediteranean (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
7. Rezoluția privind extinderea comerțului dintre America de Nord și Europa (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
8. Rezoluția privind gestiunea apei în spațiul OSCE (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
9. Rezoluția privind încurajarea transparenței în industriile extractive (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
10. Rezoluția privind transportul aerian ilicit de arme mici și armament ușor și a muniției aferente (dezbătută și adoptată în

- Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
11. Rezoluția privind Cernobîlul (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
 12. Rezoluția privind grăbirea adoptării angajamentelor Clubului de la Paris privind "Fondurile păsărilor de pradă" (dezbătută și adoptată în Comisia pentru probleme economice, știință, tehnologie și mediu);
 13. Rezoluția privind combaterea exploatarei sexuale a copiilor (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare);
 14. Rezoluția privind violența împotriva femeilor (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare);
 15. Rezoluția privind recunoașterea contribuției economice, politice și sociale a imigranților (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare);
 16. Rezoluția privind combaterea antisemitismului, în special a manifestărilor sale în media și în mediul academic (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare);
 17. Rezoluția privind Marea Foamete (Holodomor) din 1932-1933, din Ucraina (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare);
 18. Rezoluția privind intensificarea eforturilor pentru combaterea tuturor formelor de trafic a ființelor umane și pentru luarea în considerare a nevoilor speciale a copiilor victime ale traficului (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare);
 19. Rezoluția privind misiunile de observare (dezbătută și adoptată în Comisia pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare).

Între **elementele definitorii cuprinse în Declarația de la Astana și în cele 19 rezoluții**, menționăm:

- guvernele celor 56 de state membre la OSCE sunt solicitate să se angajeze deplin, la cele mai înalte niveluri politice, pentru implementarea integrală a angajamentelor asumate în OSCE și pentru întărirea viitoare a organizației;
- în acest sens, guvernele trebuie să utilizeze mai bine Adunarea ca element cheie în eforturile organizației de a fi credibilă în promovarea democrației;
- Consiliului Permanent al OSCE este solicitat să discute regulat și să considere inițiativele luate de Adunarea Parlamentară;
- parlamentele naționale sunt solicitate să întărească mecanismele de urmărire a declarațiilor AP OSCE;
- OSCE trebuie să continue reforma vizând reducerea deficitului democratic și întărirea transparenței și a responsabilității;
- Declarația cheamă la o mai mare transparență în organizarea și

- accesul la arhivele politice și istorice;
- se reafirmă dreptul jurnaliștilor de a investiga și scrie despre toate acțiunile, incluzând incompetența unor structuri ale statului;
- Declarația afirmă că jurnaliștii și angajații mass-media trebuie să fie priviți ca civili atunci când lucrează în zone de conflict armat și trebuie respectați și protejați în consecință;
- Declarația solicită statele participante să îmbunătățească transparența în utilizarea companiilor militare private cu care contractează servicii, să se asigure că aceste companii operează sub incidența legislației internaționale și să extindă controlul propriu parlamentar asupra acestora;
- Declarația solicită ca toate statele participante să semneze și să ratifice Protocolul de la Kyoto și să adopte măsuri concrete privind amenințarea globală a schimbării climatice;
- Declarația recomandă statelor participante și parteneri să sprijine procesul lansat la Bali pentru a asigura o înțelegere internațională privind schimbările climatice după 2012, privind cu precădere stabilirea unor ținte cantitative și angajamente obligatorii în domeniul reducerii gazelor de seră, ținând cont de situațiile diferite dintre țări;
- Declarația solicită statele participante să dezvolte alternative la combustibilii fosili, în particular prin promovarea surselor de energie regenerabilă;
- Declarația recunoaște că amenințarea mediului nu este restrânsă la încălzirea globală și, în consecință, cere statele participante să-și asume un mai bun management al deșeurilor, să redacteze planuri de coordonare în eventualitatea unui accident nuclear și să creeze rețele de avertizare pentru dezastrele naturale;
- Declarația sprijină încorporarea în politicile agricole a riscurilor de mediu date de schimbările climatice, cu precădere prin promovarea cultivării integrate, evitării defrișărilor și prezervării patrimoniului natural, a biodiversității și a resurselor de apă curată;
- Declarația solicită statele participante și parteneri să sprijine acțiunea OSCE, în particular Inițiativa de Mediu și Securitate și programele sale din Asia Centrală, Europa de Sud-Est și Caucaz;
- **Guvernul Federației Ruse este solicitat ca, în contactele sale cu autoritățile de facto ale regiunilor secesioniste ale Georgiei, să se abțină de la menținerea de legături cu aceste regiuni în orice manieră care ar putea constitui o provocare la suveranitatea Georgiei;**
- **solicită Federația Rusă să rămână fidelă standardelor OSCE și normelor internaționale general acceptate cu privire la amenințarea utilizării forței pentru rezolvarea conflictelor în relație cu alte state participante;**
- sprijină Guvernul afgan în lupta sa contra terorismului și a traficului de droguri și solicită vecinii Afganistanului să coopereze cu Guvernul afgan pentru a ajuta la dobândirea securității și stabilității în țară;
- solicită guvernele statelor participante să îndeplinească integral

angajamentele cu privire la contribuțiile internaționale, în mod specific cele privind misiunile militare și promisiunile finanțatorilor în Afganistan;

- cheamă la o puternică cooperare și coordonare între OSCE și Misiunea de Asistență a ONU din Afganistan;
- **solicită șefii de misiuni parlamentare de observare a alegerilor să accepte înregistrări la aceste misiuni doar dacă observatorii se angajează să participe la întregul program de pregătire, precum și la procedurile de raportare care preced și urmează misiunea**; șefii de misiuni pot admite excepții dacă solicitările sunt pe deplin justificate.

Cuvântul de închidere a aparținut președintelui AP OSCE, domnul Göran Lennmarker, care a apreciat dezbaterile pline de conținut și a mulțumit participanților pentru ideile avansate, precum și organizatorilor pentru condițiile asigurate.

Menționăm că, la solicitarea avansată la Astana de Delegația din Republica Belarus la AP OSCE, conducătorul Delegației Parlamentului României, doamna senatoare Doina Silistru, a avut, la data de 1 iulie a.c., o scurtă întâlnire cu președintele acestei delegații, domnul Sergei Zabolotets, ocazie cu care acesta a transmis rugămintea părții din Belarus de sprijin pentru urgentarea procedurii, prezumate ca fiind parlamentare, de adoptare în România a unui amendament privind Protocolul de la Kyoto avansat de Republica Belarus, amendament prin care Republica Belarus urmează să devină parte la acest Protocol. Doamna senatoare a promis că va studia posibilitatea de a da curs solicitării primite.

*Având în vedere atenția acordată în general de România problematicei din OSCE, **avansăm Biroului Permanent propunerea de difuzare a prezentei informări** către:*

- *Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de depozitar în România a problematicei OSCE;*
- *Comisia pentru politică externă.*

Din partea Delegației Parlamentului României la AP OSCE:

Deputat Rodica Nassar

Deputat Vladimir Mircea Fârșirotu

Deputat Petru Movilă

